

شرق روزنامه

دریچه

درباره دورهمی‌های تلویزیونی و مسئله میهمان میهمان داریم چه میهمانی؟

سیدرضا صانمی

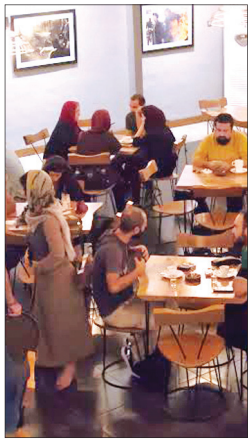
مجموعه‌های تلویزیونی «خندوانه» و «دورهمی» با وجود تفاوت‌های ساختاری و اجرایی که با هم دارند دست‌کم در یک چیز با هم مشترک هستند و آن ماهیت و هویت برنامه است؛ برنامه‌هایی که از طریق یک تجربه جمعی استودیویی به قصد شادی و خنده مخاطب ساخته شده و الگوی آن بدون ارجاع به نمونه‌های خارجی، ریشه در فرهنگ بومی خودمان دارد؛ یعنی میهمانی‌ها و دورهمی‌های ایرانی که در شب‌نشینی‌ها و صلح‌رحم‌های فAMILI رخ می‌دهد یا همان گل‌گفتن و گل‌شنیدن! اساسا ما ایرانیان به تشکیل گعده و دورهم‌بودن علاقه داریم و از آن لذت می‌بریم. از حیث برنامه‌سازی نیز این شکل از برنامه‌های تولیدی که مخاطب در برنامه حضور داشته و به جزئی از آن بدل شود، پیش از این در برنامه‌های کودک‌ونوجوان تجربه شده بود. مثلا برنامه «عموبورنگ» یا «فتیلپه‌ها» که با حضور کودکان در برنامه و چیدمان دایره‌ای آن روی آنتن می‌رفت، حالا همین فرم و ساختار به برنامه‌های مخاطبان بزرگ‌سال نیز تعمیم یافته است حتی در برخی برنامه‌های گفت‌وگو محور مثل ۱۸۰ درجه شبکه افق نیز از این ساختار استفاده می‌شود؛ فرمی که در برنامه مناظره هم چند سال پیش تجربه شده بود. درواقع ساختار و فرم اجرایی دو برنامه خندوانه و دورهمی از یک‌سو ریشه در فرهنگ تفریح سرگرمی ایرانیان دارد و از سوی دیگر، به‌عنوان برنامه‌سازی تلویزیونی در برنامه‌های کودک تجربه شده بود و چندان نمی‌توان آن را بیگانه فرض کرد. هر دو این برنامه‌ها فرصتی برای تبدیل مخاطب منفعل به مخاطب فعال است؛ چه در خندوانه که شرکت‌کنندگان با برداشتن کارت و شماره‌های قرعه‌کشی فرصت مشارکت می‌یابند چه در دورهمی که حضار در مسابقاتی که مهران مدیری با حضور آنها در سن راه می‌اندازد، شرکت می‌کنند. هر دو از نمایش کمدی به دو شکل مختلف بهره می‌برند اما شاید مهم‌ترین قسمت هر دو برنامه که نقش مهمی در جذب مخاطبان هم دارد، دعوت از میهمانان و گپ‌وگفت‌هایی است که میان آنها و مجری برنامه رخ می‌دهد. به عبارت دیگر، بخش تاک‌شو برنامه بیش از بخش‌های دیگر جذاب است اگرچه در دورهمی پلاتوی وان‌من‌شوهای مدیری طرفداران زیادی دارد و در خندوانه نیز شیطنت‌ها و شیرین‌زبانی‌های جناب‌خان، با این حال، میهمان هر قسمت به‌عنوان سرسرتیز برنامه برجسته می‌شود. نحوه معاشرت و مواجهه با میهمانان را از دو حیث می‌توان بازخوانی کرد. گاه خود میهمان به دلیل شهرت و محبوبیت، جذابیت گفت‌وگوها را تضمین می‌کند و برخی مواقع نیز نوع سؤالات و محتوا و مضمون خودگفت‌وگو. این دومی به‌شدت به توانایی مجری در مدیریت گفت‌وگو بستگی دارد که انصافا هم رامبد جوان و هم مهران مدیری با سبک‌های متفاوتشان در این زمینه موفق هستند. اما آنچه همین نقطه قوت را به نقطه ضعف بدل می‌کند، دعوت از برخی میهمانان با توجه به سطح اعتبار و منزلت اجتماعی- حرفه‌ای آنهاست که نه‌فقط جذابیتی ندارد که گاهی حتی در وزن و اعتبار خود برنامه نیست. میهمانان می‌آیند تا به برنامه اعتبار ببخشند نه اینکه از آن اعتبار بگیرند. اگرچه این نسبت دوسویه بین میهمان و برنامه برقرار است. این اتفاق به‌ویژه در برنامه دورهمی بیشتر رخ می‌دهد. بعضا شاهد حضور میهمانانی هستیم که در حد و سطح خود مهران مدیری نیستند و این حضور آنها در برنامه و مقابل مجری قرارگرفتن، بعضا موجب ذوق‌زدگی برخی از آنها شده و بیش از آنکه مخاطب از مصاحبت مجری و میهمان لذت ببرد، میهمان از اینکه از طریق این برنامه دیده شده یا اعتبار یافته، لذت می‌برد! ضمن اینکه هژمونی بازیگر در این‌ برنامه آگاه‌آزآرادهنده است. مگر فقط این بازیگران هستند که آدم‌های موفقند یا حرفی برای گفتن دارند. مگر همه بازیگران به حد و اندازه‌ای رسیده‌اند که در مقام یک ستاره در این مجلس بدرخشند؟! فلان بازیگر دست‌چندم یا بازیگری که دوتا نقش نیم‌بد در سریال‌ها بازی کرده، چقدر می‌تواند برای مخاطب جذاب باشد. گاهی برخی از آنان چنان با تفرعن حرف می‌زنند که به نظر می‌آید امر بر آنها مشنبه شده که آدم‌های مهمی هستند، دست‌زدن و تشویق شرکت‌کنندگان که برآمده از مقتضیات برنامه است، موجب شده برخی از آنها دچار نوعی خودقهرمان پنداری کاذب بشوند و این خودشیفتگی را بعد از برنامه در فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی بسط می‌دهند و برای خویش هوادار خلق می‌کنند! متأسفانه تب سلبریتی‌شدن چنان بر جامعه سایه انداخته که همه در تب‌وتاب آن می‌سوزند! برخی معتقدند مهران مدیری با دعوت از برخی چهره‌های جوان و کمترشناخته‌شده فرصتی برای توجه و دیده‌شدن آنها مطرح می‌کند، اما مسئله اینجاست که اینجا در این برنامه جای استعدادیابی یا تشویق و ترغیب آنها نیست. همین نگرش گاه برخی از این میهمانان متوسط‌الحال را دچار این سوء‌فاهم می‌کند که آنها خیلی با مردم فاصله دارند و باید برای آنها پیام صادر کنند! جالب اینکه اتفاقا در همین میهمانان کم‌وزن شاهد حرف‌ها و رفتارهای عجیب‌وغریب هستیم و تعارف تعریف‌های مدیری را به حساب خاص‌بودن خود فرض می‌کنند و فخر می‌فروشند! البته مدیری باید آداب میزبانی را به جای آورد اما مسئله این است که میهمان حیب خداست نه سرور بنده خدا. ضمن اینکه گاهی این میهمانان کوچک، به واسطه کم‌تجربگی و نداشتن قابلیت‌های فردی، حرف چندان‌ی برای گفتن ندارند و مهران مدیری که مجبور می‌شود سریع گفت‌وگو را ببندد و به سراغ بخش بعدی برنامه برود. تکیه‌کلام او که میهمان داریم چه میهمانی، نیازمند عناصر و ارزش‌های خبری دیگر هم است. دورهمی و برنامه‌های مشابه باید به این چه، یک چرا هم اضافه کنند؛ اینکه چرا میهمان داریم و چرا فلان میهمان به برنامه دعوت شده، باید پاسخی درخور بیابد تا هم به شعور مخاطب احترام گذاشته شود و هم به شان برنامه اعتبار داده شود.

گالری گردی

«خیابان‌های آرام» به روایت تصویر

شرق: «انتظار آرام» عنوان تازه‌ترین نمایشگاه عکس زهرا مصفا است؛ نمایشگاهی با محوریت نمایش عکس‌های فیلم «خیابان‌های آرام»؛ فیلمی که پس از سال‌ها هنوز مهر توقیف دارد و مشخص نیست رنگ پرده را خواهد دید یا خیر. اما نمایشگاه عکس این فیلم مروری دیگر و از زاویه نگاه عکاسی است که لحظات این فیلم را ثبت و ضبط کرده است، بدون شک روایت عکاس از یک فیلم سینمایی، وجوه دیگری از فیلم را به مخاطبانش نشان می‌دهد و نمایشگاه عکس زهرا مصفا نیز از این قاعده مستثنا نیست. نمایشگاهی که قرار بود پنج سال پیش، درست قبل از توقیفش برگزار شود، اما به دلایلی این نمایشگاه برگزار نشد و مصفا عکس‌هایش را این‌بار در گالری «شناخت» در معرض دید علاقه‌مندان قرار داده است.

زهرا مصفا می‌گوید طبعاً دوست داشتم نمایشگاه عکس، در زمان نمایش فیلم برگزار شود، اما همچنان فیلم توقیف است، به‌هرحال برخی از فیلم‌ها مثل«خیابان‌های آرام» سال‌ها توقیف می‌ماند و با خودم فکر کردم چرا عکس‌های این فیلم دیده نشود؟ او ادامه داد: «خیابان‌های آرام از همه لحاظ برای من فیلم مهم و تجربه‌ویژه‌ای است و با سایر کارهایم قابل مقایسه نیست. پنج سال پیش زمانی که قرار بود نمایشگاه عکس این فیلم برگزار شود، انتخاب‌هایی داشتم که متأسفانه نمایشگاه برگزار نشد، از جایی به‌بعد احساس کردیم که آن فرهنگ در ما تغییر کرده یا در یکی از ما مانده و در دیگری عوض شده است و یکی از ما شکل و تمایلیش به زندگی و ایده‌آل‌هایش در زندگی چیزهای دیگری است. نمی‌گویم کدام خوب است یا بد. در کل این تفاوت باعث شد این همکاری ادامه پیدا نکند. چون سینما در حقیقت جای هم‌فکری و هم‌اندیشی است، البته قطعاً جایی برای اختلاف‌نظر هم هست، اما درنهایت باید با یک ایدئولوژی و جهان‌بینی مشترک پیش رفت و در همکاری ما همین موضوع کمی دست‌خوش تغییر شد و همین باعث شد فکر کنیم بهتر است این همکاری ادامه پیدا نکند؛ نه در سینما و نه در هیچ‌جای دیگر. من از این قضیه خیلی خوشحال نیستم و بابت این ماجرا متأسفم، ولی زندگی است و آدم را به جاهایی می‌کشاند و تصمیماتی می‌گیرد که شاید خیلی هم خود خواسته نیست. در هر صورت من از این قضیه ناراحت هستم اما حاضر به بازگشت هم نیستم. مگر اینکه اتفاقات عجیب‌وغریبی رخ دهد.

کنم. بازهم به سراغ انتخاب‌های پیشینم رفتم، البته به دلیل محدودیت فضا تعدادی از عکس‌ها را کم کردم اما انتخاب‌هایم تغییری نکرد. این فیلم آن‌قدر برایم عزیز و خاطره‌انگیز است که نه‌فقط من، بلکه همه عوامل این فیلم با دیدن عکس‌ها به یاد روزهای خوب داشتم، بسیار خوب بود و به‌نوعی غافلگیرکننده بود. آدم‌های بسیار مهمی در تلویزیون و سینما اظهار محبت کرده‌اند، حتی روحانیون عزیز من را مورد لطفشان قرار دادند. مردم اتفاقات خوب را مثل نکته‌های بد، خیلی زود بازتاب می‌دهند و خوشبختانه بازی من در این سریال مورد توجه مخاطبان قرار گرفته است و از این موضوع خوشحالم. محبت مردم را ستایش می‌کنم و خوشحالم که نظرات بسیار خوبی از آنها دریافت کردم. شاید بازی در این مجموعه به اندازه چند فیلم سینمایی برایم ارزش داشت. برهمنیاساس است که معتقدم به نیست که هر چندوقت یک‌بار به تلویزیون سری بزنیم و با مخاطب بیشتری ارتباط داشته باشیم. امیدوارم باز هم بتوانم توفیق خدمت به مردم را داشته باشم.

عکس: رنوفع رستمی/شرق

و بنده بازیگر و خب می‌دانید من به‌جز بازیگری برای آقای کاهانی، کارهای دیگری هم انجام دادم، به اسم دستیار کارگردان و برنامه‌ریز بودم، اما رسماً کارهای دیگری هم انجام دادم که مجال گفتن آنها نیست و نباید هم گفت، البته اشکالی هم نداشت ما تیمی بودیم که با هم زبان و فرهنگ مشترک داشتیم و البته حرف‌های مشترک و آنها را در قالب تصویر بیان می‌کردیم. از آن اداها گریزانم. من جزء مردم عادی هستم. من متخصص بازی‌کردن نقش‌های آدم‌های معمولی هستم که به قهرمان داستان تبدیل می‌شوند. فقط دلم می‌خواهد نقش خوب بازی کنم و در یک مجموعه خوب قرار بگیرم. تاکید می‌کنم مجموعه حرفه‌ای و درست؛ از کارگردان، تهیه‌کننده و بازیگران گرفته تا باقی عوامل و... حرفه‌ای و خوب باشند و ایده‌آلم در این سن و با گذشت سال‌ها از عمر بازیگری این است که در مجموعه‌ای بی‌حاشیه و حرفه‌ای که فقط به کار فکر می‌کنند قرار بگیرم. بنابراین تلویزیون و سینما برای من فرقی نمی‌کند، هرچند که می‌دانم سینما جای ماندگارت‌ری است و وقت بیشتری برای پرداخت نقش دارم و اصولاً همیشه ثبت و ضبط سینما بیشتر از تلویزیون است.

در مورد بخش دیگری از پرسش شما و دیده‌نشدن در سینما، تقریباً از افراد زیادی، آشنا یا غریبه این جمله را می‌شنوم که به نقش‌های متفاوت من اشاره می‌کنند، ولی نمی‌دانند که چرا آن‌طور که باید دیده نشده است و مورد

 	 	 	 	 	
وقتی قرار است شخصیتی را بازی کنیم	الکوهای بیرونی باید وجود داشته باشد	من هم از این قاعده مستثنا نبودم. چیزهایی از کودکی از روحانیت	در من نشست کرده بود. قطعاً با کلاژ چند شخصیت به «سیدرضی» رسیدم، اما درمجموع می‌توان گفت تمام حالات و روحیات این شخصیت، در یک دسته‌بندی از روحانیت می‌گنجد		

تفقد دوستان قرار نمی‌گیرد. هرچند که تقریباً علت را به‌مرور پیدا کردم. مثل اینکه یک موجی راه افتاده که آدم‌ها اگر خودشان را بازی کنند، خیلی بهتر و بیشتر دیده می‌شوند، حقیقتش این است که من بازیگری را این‌طور دریافت نکردم و تا آخر هم با روالی که به آن اعتقاد دارم پیش خواهم رفت. حتی خیلی‌ها باافتخار در تلویزیون اعلام می‌کنند، بازیگری یعنی اینکه خودت را بازی کنی! خب، با این روش همه می‌توانند بازیگر شوند.

آقای احمدی! در دوره‌ای بیشترین همکاری را با عبدالرضا کاهانی داشتید، مدتی است این ارتباط قطع شده، این جدایی دلیل خاصی دارد؟

خیلی علاقه‌ای به صحبت‌کردن درباره گذشته ندارم، فقط در پاسخ به سؤال شما باید بگویم، گذشته ما به پنج یا ۱۰ سال پیش برنمی‌گردد. رفاقت و همکاری ما تاریخ ۲۵-۳۰ ساله داشت، ما از تاتر با هم شروع کردیم. من تئاترهایی را کارگردانی کردم که آقای کاهانی بازی می‌کرد و بعد آقای کاهانی به دانشگاه رفت و من هم مشغول درس و دانشگاه شدم. او کارگردان شد

بیست‌وسومین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان
بخش مسابقات عکس و پوستر بین‌المللی شد
باید مشخصات کامل اجراهای عکاسی‌شده (نام نمایش، کارگردان، سالان اجرا، شهر و کشور) همچنین مشخصات کامل خود مانند اسم و فامیل، آدرس، ایمیل و شماره تماس را به صورت فایل pdf و word برای دبیرخانه ارسال کنند.
مطابق این فراخوان عکاسان ایرانی می‌توانند عکس‌هایی را که حداقل مهر ۱۳۹۳ تا مهر ۱۳۹۵ گرفته شده‌اند در این رقابت شرکت دهند. هرگونه ادیت و تغییر اثر که به ماهیت اصلی عکس آسیب برساند ممنوع است و در صورت مشاهده عکس مذکور دآوری نخواهد شد. در بخش پوستر نیز هر هنرمند با حداکثر ۱۰ اثر می‌تواند در مسابقه شرکت

گفت‌وگو با مهران احمدی

متخصص نقش‌های معمولی

بهناز شیربانی

مهران احمدی چندان به تفکیک سینما و تلویزیون قائل نیست. به‌همین دلیل هرچا احساس کند نقش دلخواهش به او سپرده شده، حضور خواهد داشت. نمونه‌اش مجموعه «چرخ‌فلک» که سهم مهران احمدی از این مجموعه ابفای نقش روحانی‌ای به نام «سیدرضی» بود؛ نقشی به گفته خودش بسیار متفاوت و جذاب. بهانه گفت‌وگو با او از حضور در تلویزیون و معیارهای انتخابش شروع شد و به چرایی همکاری نکردن با برخی کارگردان‌ها و ادامه حضورش در سینما و تلویزیون ختم شد.

آقای «سیدرضی» سریال «چرخ‌فلک» قطعاً یکی از نقش‌های متفاوت شما محسوب می‌شود. ابفای نقش یک روحانی و قرارگرفتن در یک موقعیت داستانی پیچیده که قطعاً کار ساده‌ای نیست. در ابتدا کمی از تجربه همکاری با عزیزالله حمیدنژاد و ابفای چنین نقشی در این مجموعه صحبت کنیم...

آقای حمیدنژاد، کارگردان ناشناخته‌ای برای سینما و سینماگران نیست، هرچا اسم ایشان می‌آید، به‌جز احترام به او چیز دیگری شنیده نمی‌شود. بسیاری با من هم‌عقیده هستند که عزیزالله حمیدنژاد از نظر شخصیت بیرونی و سینمایی حائزاهمیت و شریف است. برای من که نخستین تجربه همکاری با او را داشتم، این همکاری بسیار لذت‌بخش بود. به‌خصوص ارتباط کارگردان با بازیگر که واقعاً برای من ستودنی و درجه‌یک بود و امیدوارم فرصتی برای همکاری مجدد با او فراهم شود. در هر صورت کارکردن با کارگردان‌های خوب همیشه لذت‌بخش است و خدا را شکر در «چرخ‌فلک» هم این اتفاق افتاد، اما درباره تحلیل و رسیدن به نقش همیشه راهی طولانی وجود دارد. چراکه همچنان فکر می‌کنم در این حوزه هنر جویی بیش نیستم و تصور می‌کنم تا وقتی این روحیه دانشجویی در من وجود دارد، قطعاً به چیزهای تازه‌تری در این حرفه خواهم رسید. معتقدم زمانی که فکر کنی همه‌چیز برای تو به‌عنوان بازیگر تمام شده، بهتر است دیگر آن کار را رها کنی. شاید هم وجود همین مشخصات در حرفه بازیگری، این کار را به یکی از مشاغل سخت دنیا تبدیل کرده است. پیداکردن شخصیت به عقیده من نیاز به بررسی کامل و جامع دارد، چه برسد به اینکه این شخصیت در یک موقعیت فوق‌العاده و عجیب‌وغریب از جنس شخصیت «سیدرضی» باشد. از همه اینها گذشته، باورپذیربودن شخصیت برای بیننده و تماشاجی اتفاق مهم‌تری است. از ابتدا به این فکر کردم که چگونه باید این نقش را بازی کرد و به این نتیجه رسیدم که خیلی قرار نیست متفاوت باشم، چون هرآنچه را که در مورد تفاوت وجود دارد بسیاری از همکارانم بازی کرده‌اند. تمرکزم بیشتر روی این بود که این روحانی باورپذیر باشد به این معنی که حداقل کسی بعد از دیدن این روحانی به یاد مهران احمدی نیفتد، دوست داشتم «سیدرضی» دیده شود.

آقای فکر می‌کنم تا حد زیادی این اتفاق افتاد. همان‌طور که گفتید، بسیاری از همکاران‌تان نقش روحانی را ایفا کرده‌اند، برای شما آیا الگوی بیرونی وجود داشت؟

قطعاً همه ما می‌دانیم، وقتی قرار است شخصیتی را بازی کنیم، الکوهای بیرونی باید وجود داشته باشد، من هم از این قاعده مستثنا نبودم. چیزهایی از کودکی از روحانیت در من نشست کرده بود. قطعاً با کلاژ چند شخصیت به «سیدرضی» رسیدم، اما درمجموع می‌توان گفت تمام حالات و روحیات این شخصیت، در یک دسته‌بندی از روحانیت می‌گنجد که من آن را بازی کردم و البته متن هم چنین چیزی را طلب می‌کرد و بعد صحبت‌هایی با آقای حمیدنژاد در این رابطه داشتیم و در جلسات زیادی با هم درباره این شخصیت صحبت کردیم و به یک تصمیم مشترک رسیدیم. خط فرضی ما برای رسیدن به این شخصیت مشخص بود.

آقا چند سال گذشته، غیر از چند مجموعه تلویزیونی، انتخاب‌های متفاوتی در سینما داشتید که البته تصور می‌کنم هنوز تلاش‌های شما در سینما آن‌طور که باید دیده نشده است.

فیلم‌های نفس و ماحی از جمله فیلم‌هایی است که به‌زودی اکران خواهند شد که البته هر دو تجربه‌ای که به آنها اشاره کردم، کارهایی بود که از همکاری با آنها لذت بردم. به‌هرحال ترجیح می‌دهم کار خوب انجام بدهم. این وسواس از الان به‌بعد بیشتر هم خواهد شد. این تصمیمی است که برای آینده حداقل در کوتاه‌مدت در نظر گرفته‌ام. چراکه اگر بعد از این در کارهای خوبی حضور پیدا نکنم، تصمیمات دیگری می‌گیرم. بنابراین تصمیم این است که فقط کار خوب انجام بدهم؛ یعنی کار متوسط را هم رد کنم. نمی‌خواهم حتی شرایط مالی هم برایم وسوسه‌انگیز باشد، تصمیمم جدی است. حتی اگر سالی یک یا دو سالی یک کار انجام بدهم.

آقا به نظر تصمیم سختی برای یک بازیگر است...

ولی شدنی است. ما بلدیم جایی دیگر سرمان را گرم کنیم که خیلی غم

شرق: برای اولین‌بار بخش مسابقه عکس و پوستر در بیست‌وسومین جشنواره تئاتر کودک و نوجوان به صورت بین‌المللی برگزار می‌شود. به گزارش روابط‌عمومی بیست‌وسومین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان، بخش مسابقه عکس و پوستر ویژه نمایش‌های کودک و نوجوان به شکل بین‌المللی و با حضور آثار هنری از هنرمندان سراسر جهان برگزار خواهد شد. در فراخوان بخش مسابقه عکاسی تئاتر آمده است هر عکاس می‌تواند حداکثر ۱۰ عکس با فرمت Jpg در اندازه ۳۰۰ در ۴۰۰ با کیفیت ۳۰۰ Dpi در قالب لوح فشرده (CD ، DVD) به دبیرخانه جشنواره ارسال کند. با توجه به بین‌المللی‌شدن این بخش هنرمندان